

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:
Egy évre . . . 12 kor — fill.
Fél évre . . . 6 kor — fill.
Negyed évre . . . 3 kor — fill.

Egyenlő szám ára 8 fill.
Hétfői szám 4 fill.

Megjelen minden **hétfőn** délben, **szerdán, pénteken** és **vasárnap** reggel

Vezetős szerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY.

Szerkesztőség:
Dr. Csillag Károly ügyvédi iro-
dája, Barátok-tere Manólovica-ház
Telefon szám 119.

Kiadóhivatal:
Kosuth-utca, Vojnich palotában.
Telefon szám 42.
Nyitlatter soronként 40 fillér.

Az a megye . . .

Azt mondotta Hugó Viktor, hogy eljövendő ideje annak, amikor az ágyúkat csodára fogják kiállítani a muzeumokban, elmondva azokról, ime lássátok, ezekkel öldöklöttek valamikor egymást az emberek!

Azt hisszük, hogy nem mondunk nagyot, amikor azt állítjuk, hogy a mi mostani megyénket is valaha a muzeumban fogják mulogatni azzal, hogy ime lássátok: ezt nevezték valamikor önkormányzatnak.

Ime itt van egy megyei főispán. Ez az ur volt annak idejében a megyei önkormányzati szabadság letéteményese. Az ő kezében volt összpontosítva az erő és hatalom, amely hivatalva volt megőrizni a polgári szabadságot.

Ő volt a kutsfeje a polgári jogoknak, tőle eredt minden jogvédelem.

És bemutatnak azután egy torzalakot. A szabadság jelképéül kezébe adnak majd akkor annak a mumiának egy nádpálcát, hogy ime ez a pálcza volt az igazság jogára. Ezzel a pálczával vágatott 25-öt a méltóságos ur arra a községi jegyzőre, aki nem tudta a községet egy akolba terelni, — ezzel a nádpálczával vágatta végig azokat a fő és albirákat, akik nem szuperáltak neki. A pálczán kívül egy korbácsot is szorítanak a kezébe — ez a kisebbek megfenyítésére szolgált.

Ezen kívül a kezébe adnak majd annak a mumiának egy vasabroncsot.

Az utókor cicerónéja a következőképen fogja megmagyarázni ennek a vasabroncsnak a jelentőségét:

„Ime uraim. Látjátok ezt a vasabroncsot? Ez egy igen nevezetes vasabroncs. Ez a mumiá, akkor még mikor megyei főispán volt ezen a vasabroncon keresztül tudta ugrasztani a legveszedelmesebb fenevadakat. Az oroszánt, akit különben még megközelíteni sem lehet, úgy ugrasztotta ez a mumiá az abroncon keresztül, hogy öröm volt nézni.

A legvadabb ellenzéki férfit, akitnek nem tetszett a rendszer, az erőszak, a basáskodás, a hivatalos hatalommal való törvényes visszaélés, akkoriban ezen a vasabroncon ugratták keresztül, — szóval megszelidült úgy, hogy megszűnt ragadozó állat lenni, hanem legelt, mint a birka a mezőn, mint a számár a bogáncskóró erdőben;

Ime ezen az abroncon keresztül ugrasztotta a rókát, — a legravaszabb állatot is. Ez t. i. a politikus volt, aki azt hitte, hogy ő egy tucsat főispánt tud az orránál vezetni, pedig hát ime tisztelt utókor, Ő Méltósága annyira tudta vinni a rókánál, hogy azután majom módjára ő is abroncsot ugrott, majommódjára a nagyközönség mulattatására.

Hires abrincs volt az akkoriban. Hires arról, hogy a méltóságos ur ezen az abroncon keresztül tudott ugrasztani. Igazán öröm volt nézni a tornajátékot. Elkezdve a megyei agártól a legkövérebb jegesmedvéig, mind rettenetes ügyességgel ugrottak azon keresztül. De kellett is ügyeskedniök, — mert tetszik tudni az abroncs belül üres volt és finomított petroleummal volt megtöltve. Az abroncs végig lukas volt. A petroleumot meggyújtották, és az, aki ügyetlenül ugrott, bizony az leégett a bőrét. Még talán meg is ékadott azon az abroncon és azután a nagyközönség multságára odaégett.

Aki tehát ennek a mumiá főispánnak nem szuperált, az odaégett az abroncon.

Elgondolhatja a tisztelt utókor, hogy mindenki igyekezett megtanulni a megyei főispáni salte mortalét.

Aki ehhez nem értett, az a megyében akárhogyan is, de rosszul járt.

A méltóságos ur azonban gondoskodott arról, hogy ezt mindenki megtanulhassa. Ő maga adott oktatást ebben.

És ime mégis meghalt, — mégis mumiá lett belőle.

Akadály.

A »Bácskai Hírlap« febr. 7-iki száma »Szeged és az irodalom« című vezércikkében említi, hogy dr. Balassa Ármin Szegeden a szünügyi bizottság előt azon nagyszabású javaslattal állott elő, hogy Szeged város a saját színházának repertoárja gyarapítására egy színműre 2000 koronát tűzön ki s ezt a szünügyi bizottság elfogadta és a közgyűlés elé terjeszté. E javaslattal az a körülmény adja meg a fontosságát és messzeható erejét, hogy Szeged város végre is szabadítsa fel magát a fő- és székváros gyámkodása alól s ne vesse alá magát Bpest nyegle színműirodalmi termékeinek, téves irányzatának, perzev izlésének, egyszóval: *ne majmoljon!* stb.

„Üttörő akar ez lenni“ írja b. lapjuk és hozzáteszi:

»Nagyon szívesen vennék tehát, ha a mi (szabadkai) szünügyi bizottságunkat hallhatónak megnyilatkozni ez ügyben. Csak egy szöcskát — legalább egy kis elő kijelentést.«

Becsés engedelmeikkel reflektáltak a főnebbi kitételekre.

Évek óta a szünügyi bizottsági üléseken a páholyjog megváltoztatását sürgettem (a múlt évben Szabadkaszerte a javaslat nyomtatásban is megjelent), hangoztattam, mint *akadályt* színházunk jóvedelmezőségének s ebből kifolyó egyéb kellemetlenségeknek, indítványoztam, hogy Szabadka város nincs rászorulva a páholyjogokért befolyó 40—40 koronás bevételekre, a melyek egy évben 1200—1400 koronát tesznek ki. Majdnem határozattá vált, hogy páholyjogtulajdonos csak az lehet, ki 100 előadásra bérel, s végül ez ügyben kapcsolatosan arra is törekedtem, hogy a 39. páholyért — a város kegyuri jogának elismerése fejében — az illető 100 előadásra magát lekötöztetett páholytulajdonos évenként *egy aranyat* fizessen csak, a mely összeg a 39 páholy után két és fél — illetőleg három év alatt 100 mond *egyszáz* aranyat tesz ki, és hogy ezen száz arany *mint Szabadka város pályázata egy abszolút értékű színmű díjazására tüssessék ki.* Így városunk, a polgárság megterhelése nélkül, abban a helyzetben lesz, hogy mindan harmadik évben 100 aranyat tűzhet ki pályázatul.

Ebből láthatja a tek. szerkesztőség, hogy a szabadkai szünügyi bizottság is nemescszélű törekvésének magaslatán áll s egyebekben is a szabadkai szünügy felvirágoztatásán fáradozik. Tehát a szegediek törekvése előttünk nem új!

Még egyet! Mint a történelem tanára a múlt tanórák egyikén egyik felsőbb osztályban *Jestlernék*, a nagy történetirónak, eme sorait idéztem: ha Magyarországon a törvények oly készséggel hajlattak volna végre (a múlt időre vonatkozólag), mint a mily készséggel azok meghozattak, úgy Magyaror-

Kézdele estli 8 óraker. Akik tévedésből meghívót nem kaptak és erre igényt tartanak, azok sziveskedjenek a rendezőséghez fordulni. Felülfizetések köszönettel fogadtak és hivatalilag nyugtáztatnak.

— **Halálozás.** Vettük a következő gyászjelentést: Id. Petrik Józsefné szül. Szabó Mária fájdalomtól megtört szívvel jelenti, hogy szeretett férje id. Petrik M. Lószef e hó 7-én estli 11 óraker rövid betegeskedés után élte 79-ik évében jobblétre szenderült. Elhunyát kesergik özvegyén kívül gyermekei József, nejevel Mezei Erzsébettel és gyermekeivel, Teréz férjével Patai Jánossal, Róza férjével Magosi Ferenczel és gyermekeivel, Ilona férjével Dulics Györgyel és gyermekeivel, Erzsébet férjével Hevér Bélával és gyermekeivel, továbbá számos rokonai és ismerősei. A meghodogult hült tetemei folyó hó 9-én d. u. 1/4 óraker lesz az u. n. bajai családi sírboltban elhelyezve. Az engesztelő szt. mise áldozat tolyó hó 9-én d. e. 1/2 10 óraker a szt. Teréz egyházban fog bemutattatni.

— **Tejszövetkezetek Bács megyében.** Ó-Kanizsáról jelentik, hogy legújában Ó-Becsén, Ó-Kanizsán és Temerinhen tejszövetkezetek alakultak. A legutóbbi helyen az alakuláson összegyűlt 400 kizgazda táviratilag üdvözölte Darányi Ignác földmívelésügyi minisztert.

— **A b.-almási korcsolya egyesület** a napokban tartotta meg a kaszinó termében igen szépen sikerült táncestélyét. A feszelen jókedv eltartott reggelig. Az egyesület alapja részére belépti díjakból befolyt — 56 frt 40 kr. Felülfizetések: Grösser Ede, dr. Kardos Jakab ifj., Babér Lajos, Szücs József, Sommer József, Kamarás Imre, Scherk Gyula Schok János 50--50 kr. Wiener Samu 4 frt 50 kr. Barta Géza, Rozgonyi Béla, Sernberg Géza, Scherk Gyula Szabó Antal, Köpp István, dr. Fünták Gyula, Fiedler József, dr. Csautser Jakab, Ficzer Béla, dr. Weisz Jenő, Koller Oszkár, Reicheld Nándor 20—20 kr. A rendezőség a felülfizetőknek ez uton fejezi ki köszönetét.

— **Sorozatú Ujvidéken.** Az idei fősorozat a cs. és kir. 6. számú hadkiegészítő kerületi parancsnokság területén a következő sorrendben fog megtartatni: Ujvidék város: március 8, 9, 10. Ujvidék járás: március 12, 13, 14, 15, 16, 17. Palánka: március 20, 21, 22, 23, 24. Hodszágh: március 27, 28, 29, 30, 31. B.-Kula: április 3, 4, 5, 6, 7, 9. Zsablja: április 18, 19, 24. Títel: április 27, 28, 30. Katonai részről a sorozó bizottság tagjai: Wüster Adolf cs. és kir. alezredes és Demjánovits Dezső cs. és kir. főhadnagy.

— **A b.-almási Casino** e hó 3-án tartotta meg tisztújító közgyűlését. Megválasztottak: elnökké Vojnich Máté főszolgabíró, alelnök dr. Schosberger Jakab, jegyző Valihora István, könyvtárnok dr. Márton Géza, háznagy Molnár József, ellenőr Sterk József és pénztárnokul Scherk István. Választmányi tagokká Kovacsics Antal, dr. Gajári Béla, Kamarás Imre, Szommer József, Wiener Samu, Bédits Máté és Ficzer Béla.

— **Brekeke — kvax.** Tegnap délelőtt egy furcsa tünet mutatkozott az utcán. Minden második ember békamódjára brekegett. Nem tudta senkikem a dolgot mire magyarázni míg végre egy laptárs felvilágosított bennünket a furcsa tünet felől. Tegnapelőtt ugyanis helyben búr-soarét rendeztek, amelyen nem kevesebb mint 60 kiló békacombot fogyasztottak el. A soarén jelen voltak annyira te-

leltek békával, hogy másnap brekegni kezdtek. Sőt egy b-úron annyira erőt vett a brekegés, hogy kénytelen volt orvoshoz fordulni, — aki előlította nála a brekegést. A soarén jelen voltak névsorát azonban nem közölte a laptárs — pedig erre magunk is kíváncsiak letünk volna.

Transváli népdalok.

Sir egy kis lány a Tugela partján,
Mert elhagyta egy angol őt csalán
Ne sirj kis lány olyan keservesen
Visszahozzák a búrok vízesen.

De szeretnék Lady Smithbe menni
Krokodilus tojasokat enni
Beluszám búrok hálójába
Megennék egy angolt vacsorára.

Mafekingben a nap már leszállott
Krüger elnök kilette a hálót,
Ugy potyog az ánglius beléje
Mint szilvماغ a fekváros lébe:

Lady Smithben elfogyott a víz is
Kiűtölt már ottan a nagy krízis
Buller bácsi nem tud hozzá férni
Harmadszor kell csokoládét kérni!

De szeretnék rámás cszimat viselni
A búrokhoz háborúba elmenni
Verjed Buller ihaja
Egy két angol mi baja
Elverjük a tititata Tugalai árokba.

Ha a kovács olyan ágyut csinálna
Amelyik a burseregbe találna
De a kovács ihaja
Ilyet nem tud csinálnya,

Ezt a fajtát az ánglius eddig fel nem találta!

Driften tul, Scotton tul
Ott sütik az angolokat
Tűzfényáron, faparázson
Driften innen, Driften tul
Verést kap az ánglius a búroktúl!

— **A Dedek-féle szentek életéből** megjelent a 4-ik füzet is, mely a január 18-23-ika közép eső szenteket tárgyalja. A füzet teljes kép gyanánt Tizian remek festményének Alamisznás szent János-nak kitűnő reprodukcióját adja, A vállalat nagy háltára kötelezte le ezzel a magyar közönséget, mert azon szentnek legremekebb képeben gyönyörködhetik ezuttal, a kikhez bensőbb viszony fűzi ama körülmény foilytáu, hogy a szent férfiú teteme a pozsonyi dóm mellékkápolnájának oltárán nyugszik. A kép a szentet püspöki székbén s abban a pillanatban tünteti fel, a mikor egy félmeztelen koldú-nak alamisznát nyújt. A többi képek közül kiemelendő szent Sebestyén, szent Agnes és szent Vince. Mind a három kép a képzőművészet legremekebb alkotásait mutatja be, élénk, világos és hű másolatokban. Csak ismételhjük régebben hangzatosított kritikánkat, hogy t. i. e mű a világirodalom e nemű termelkei között teljes joggal az első helyet foglalja el. Megrendelhető a Pallas irodalmi és nyomdai részvénytársaságnál Budapesten.

— **Hazánk fejlődése** függ a magyar ipar támogatásától. Mindenki használja tehát fogainak tisztítására, szájának frissítésére a Thymol fogcrémet, mely világhírű magyar gyártmány a legkellemesebb fogtisztítószer, fehéríti és konserválja a fogakat. Felülmulja az összes ily készítményeket, igen olcsó, üdit és mindig friss 6 tubus díszes

dobozban 3 korora 60 fillér bérmentve. Kapható mindenütt. Egyedüli készítő és főszéktüldési raktár: Schwartz illatszergyára, hygien, kosmet, laboratorium, Budapest, Damjanich utca 28.

SZÍNHÁZ.

Eleven ördög.

Február 6.

Mint minden függönyön, mely a nézőteret a szinpadtól elválasztja, ezen a mi nem kevéssé izléstelen hirdetéses vászon függönyön is van egy kis kerek lyuk, amely arra való, hogy a színészek kikukucskáljanak a nézőterre: vannak-e vajlon sokan?

Az idén bizony a legtöbbször restelkedve tapasztalták, hogy fél 8-kor még csak úgy kongott az ürességtől a ház.

És mikor a függöny felgördülése előtt — ezt veszi észre a színész, abba a betegségbe esik, amit indisposíciónak neveznek színész nyelven.

Hát ebben az indisposícióban leledzett ma este az egész operette ensemble.

Gábor Nelli, ki a czimszerepet játszotta, nagyon szépen énekelt, kedvesen, élénken játszott, jó volt Torossy is és dícséret illeti a — kart. Egyébként végig gyenge volt, élettelen az előadás. Még Ferenczy se volt abban a jó humorában, amiben szokott lenni. Valami ütött hozzá — magyarul szólva. Hermin szerepében Szathmáriné buzgolkodott, de nem győzte hanggal és nem tudta legyőzni trémáját.

Folt a mely tisztit.

Február 7.

Balázs Olga vendégművésznőnk remek játékának tapsolt ma este az a kis intelligens publikum, mely eljött a színházba.

Bucusz fellépte volt Balázs Olgának ma este

Amikor egyedül volt a szinpadon a közönség feszült figyelemmel hallgatta böhajos hangját, elragadtatással nézte játékát; mikor Csiky-vel volt jelenése a közönség o-zatlan figyelme kettőjük között oszlott meg.

Ő, ketten elviszembertőve tettek az, hogy az előadást végig nézzük, mert amit a többi szereplő különösen Erdélyi Gizella, Lomniczi és Szász Anna produkáltak az már több volt a soknál, Euriqueitát személyesítette Szász Anna. A kisasszony — őszinte meggyőződés — azt se tudta, hogy micsoda szerepet játszik.

Erdélyi Gizella szinte kétségbe ejtette a hallgatót szerep nem tudásával, amely abban nyilvánult, hogy perczekig tartó szüneteket improvizált Lomniczy szerep nem tudását pedig azzal akarta elbűvöztetni, hogy hadart, hadart össze-vissza tüsköli, bogarat — úgy hogy az ember azt se tudta hszankodjek-e, nevéssen-e?

Ebben a társaságban dolgozva bizony mondom rengeteg munkát kellett kifejezni vendégművésznőnknek és méltó partnerének Csiky-nek, hogy az előadásról meg ne szökjék a közönség.

Talán jó volna, ha azok a szereplők kik nem érnek rá otthon megtanulni a szerepet vigyék a könyvet magukkal és olvassák a közönség előtt.

Legalább eredeti.

Nyílttér.*

Egy igen elsőkelő, népszerű szakmát terjesztő biztosító intézet

főügynököt

keres, kedvező feltételek mellett.

Szíves ajánlatok csak tényleg szerzőképes erők részéről „151-postafiók Budapest” címre kéretnek.

* E rovat alattikért nem felelős a Szerk.

5346 adó 899.

Felhívás.

A hadmentességi díj adóról 1880 évi XXVII. t.-cz. 13. §-ának 3-ik pontja értelmében felhivatnak e város területe tén lévő azon hadmentesek, kiknek hadmentességi (ölmentési) címük fennáll, miszerint hadmentességi díj-adóval leendő megróhatásuk szempontjából *vallomásukat f. évi február hó végéig* e város adóhivatalánál anyival is inkább beadják, minthogy mulasztás esetében a fenidézett törvény 20. szakasza értelmében a kivetendit hadmentességi díj háromszoros egész hatszoros összegének megfelelő birsággal, illetőleg a 22. szakasz szerint elzárattással fognak büntettetni.

Szabadkán, 1900. évi január hó 31-én.

Birkás Lajos
adóügyi tanácsnok.

MEGHIVÓ.

AZ „Ó-KANIZSAI ÖNSEGÉLYZŐ SZÖVETKEZET”

1900. MÁRCZIUS 4-ÉN D. U. 2 ÓRAKOR

az intézet helyiségében tartja meg

évi rendes közgyűlését

melyre a szövetkezet tagjai ezennel meghívotnak.*

Tárgyak:

1. Az igazgatóság jelentése, és a nyeresémfelosztási javaslat tárgyalása.
2. A felügyelő bizottság jelentése.
3. Egy igazgatósági tag választása.
4. Választmányi tagok választása.
5. Két jegyzőkönyv hitelesítő választása.
6. Esetleges indítványok.

Ó-Kanizsán, 1900. február hó 5-én.

Tóth József s. k.

igazgató-elnök.

* Figyelmertetnek a tagok a szövetkezet alapszabályainak 51-ik paragrafusára.

Igen sok külföldi, francia, angol és német szer van hirdetve és ajánlva **fiatalemberek** részére **csőbántalmak** és **folyások** ellen.

Mindazon esetekben, ahol Santal-olaj használata orvosilag javasolva van a **legcélszerűbb és legjobb**

SANTAL EGGER

alkalmazása, mely a legjobb minőségű kelet-indiai Santal-olajból készült és az orvos urak által rendeltetik.

1 üveg ára 1 frt 50 kr., postán bérmentve a pénz előleges beküldése mellett 1 frt 70 kr., 2 üveg 3 frt 20kr., 3 üveg 4 frt 50 kr.

Gyógyszertár a „Nádorhoz” Budapest

VI. Váci-körut 17

Esemény a magyar irodalomban!

Nagy Képes Világtörténet

Az egyetemes történelem klaszikus könyve, a leggazdagabb történelmi képtár.

Tizenkét kötetben

Eddigél három kötet jelent meg. Négy havonként jön egy-egy kötet.

Bővebbet a prospektus, melyet mindenki ingyen kap.

A teljes mű ára 192 korona.

Szerkeszti a legkiválóbb magyar írók közreműködésével:

Marczali Henrik

Megrendelhető

3 koronás

csekély havi részletfizetésre

e rendeltetlap segítségével, mely kivágandó és levelezőlapra ragasztva, hozzáunk beküldendő.

Révai Testvérek

Irodalmi Intézet

Részvényrészletig Budapest VIII. Üllői-ut 198.

A NAGY KÉPES VILÁGTÖRTÉNET azért eseménye a magyar irodalomnak, mert az első teljes, tökéletes, minden igényeknek megfelelő világtörténelem.

A NAGY KÉPES VILÁGTÖRTÉNET megjelenésével minden más világtörténelmi mű elavult és értéktelenné vált.

A NAGY KÉPES VILÁGTÖRTÉNET az élet bibliája és nélkülözhetetlen mindenkinek, a ki művelt ember akar lenni.

A NAGY KÉPES VILÁGTÖRTÉNET az a mű, melyből az egyén, a család, a társadalom hasznosított és összerattást tanul.

A NAGY KÉPES VILÁGTÖRTÉNET fejleszti a művelést, táplálja a tudást, nemesíti a lelket.

A NAGY KÉPES VILÁGTÖRTÉNET briliáns stílusával és pompás illusztrációival nemcsak tanít, hanem oktatva gyönyörködtet is és a legnagyobb szellemi élvezetet nyújtja.

Ezennel megrendelem a Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvényrészletigél Budapestén a

Nagy Képes Világtörténet

című művet 12 kötetben 192 koronáért, tudomásul vevén, hogy eddigél három kötet jelent meg s a további kötetek 4 havonként jelennek meg. Kötelezem magam a társaság pénztárába Budapestben a szállítástól kezdve 3 koronát havonként mindaddig befizetni, míg a mű teljes vételára törlesztve nincs. Az esetleg elmaradó részletek költségemre postai megbízás útján szedhetők be és ennek be nem váltása esetén a mű teljes hátralékos vételára esedékesnek válik. A mű további kötetei a megjelenés képest és fizetési arányban szállítandó.

Név:

Kelt:

Állás: